

efter det Indtryk, jeg har faaet af Jurister her i Tinget, at gaa i Retning af, at Lovens almindelige Princip dog vil overføre Ejendomsskylden til de nuværende Ejere af disse Ejendomme, idet man siger, at det er en Skat af en helt anden Karakter, det er ikke en saadan Hartkornsskat, det er en helt ny Byrde, som ikke kommer ind under dette her Begreb: „alle kongelige Skatter og onera.“ Jeg ved, at der er delte Meninger om det, jeg har ogsaa hørt Folk sige: Ja, skulde Loven blive vedtagen som den er, ville de vedkommende Ejere muligvis ved en civil Ret faa en Godtgørelse tilkendt af vedkommende Godsejer. Nu er det imidlertid et højst tvivlsomt Tilfælde, hvorledes det vil stille sig, og det er muligt, at lignende Tilfælde under noget andre Former eksistere omkring i Landet; jeg ved, at der er noget lignende Tilfælde, men det vil blive det høje Ting bekendt ved en Taler, som vil tage Ordet efter mig. Det kan jo dog ikke være vor Mening, at det, naar vi ville indføre en Lettelse af Ejendommens Byrder, saa ikke ogsaa skulde komme den Ejer til gode, som nu er Besidder af Ejendommen. Sagen er jo nemlig den, at han har jo købt sin Ejendom under den Forudsætning, at den var fri for disse Skatter, og han har jo betalt den med dette Hensyn for Øje (*Bluhme*: det have vi allesammen!). Ja, det have vi allesammen. Derfor er det ogsaa, at vi allesammen, som ere Ejendomsbesiddere, vente at faa den Lettelse af vore Byrder, som Loven ellers vil tillade. Her er det slet ikke Tilfældet; her faar en helt anden Mand Lettelsen, den naturlige og radikale Kur vilde da efter min Mening være den, at man kapitaliserede den Godtgørelse, som Skatteyderne nu faa ved de gamle Skatters Ophevelse, med et lille Fradrag, fordi den jo ikke kommer dem fuldt til gode, og saa sagde ligefrem: Denne kapitaliserede Værdi betaler den Skatteyder, som bliver fri, til den Ejer, som skal overtage den ny Skat. Det er en radikal Kur, men den er jeg bange for, at jeg maaske ikke kunde faa Tilslutning til, og jeg har derfor valgt den beskudne Vej at sige: Saadanne Ejendomme ville jo nu neppe kunne frigøres for de ny Skattebyrder gennem Ejendomsskylden;

men maa man tage lidt haardt paa dem, var der dog den Udvej at gøre det lempeligere, og gøre det, ligesom man har tænkt sig ved et andet Forhold, nemlig Ferskvandssøerne: i Løbet af 25 Aar at begynde med $\frac{1}{4}$ af Skatten i de første 10 Aar efter den Regel, som Udvalget har opstillet for et dermed beslægtet Forhold. Jeg synes, at det i alt Fald er en saa beskeden Udførelse af Retfærdigheden i dette Tilfælde, at jeg næsten maa tro at kunne vinde Udvalgets og ogsaa Ministerens Øre for en saadan Lempelse. Jeg har derfor, som sagt, knyttet det ganske nøje til et Forhold, som i Forvejen stod i Ændringsforslagene om Ferskvandssøerne, og givet det den almindelige Betegnelse, at naar en Ejer hidtil har været fri for at svare Hartkornsskat, skal han have denne lempelige Overgang. Jeg har gjort det aldeles obligatorisk; Udvalget har derimod sat for disse Søers Vedkommende, at Ministeren kan bestemme, at saadant kan foretages efter Omstændighederne; det synes jeg ikke, der er nogen Grund til, jeg kan ikke tro, at en Minister sætter Pris paa at faa en saadan Bemyndigelse til at sige ja og nej til et saadant Forhold. Jeg synes, at vi, hvis det er Meningen, at vi ville have en lempelig Overgang, lige saa godt kunde sige det rent ud i Loven, at saaledes bliver det, saa er Afgørelsen herved truffen. Derfor har jeg tilladt mig at redigere Stykket saaledes, og det synes jeg, man i og for sig ogsaa kunde være enig om. Jeg vil derfor paa dette Trin indskrænke mig hertil og meget henstille baade til den ærede Ordfører, særlig paa Udvalgets Vegne, og til den ærede Minister, om man ikke tror at udføre en rimelig og billig Retfærdighedshandling ved at tiltræde denne Tanke og saa gøre det. I formel Henseende vil jeg gøre opmærksom paa, at jeg tror, at det vilde være rigtigt at flytte dette Stykke, saaledes at det i Stedet for at være sidste bliver andet Stykke, idet det vil indeholde en almindelig Regel om denne gradvise eller foreløbige Fritagelse for Ejendomsskyld, som vistnok saa efter hele Forholdets Natur, naar den faar en almindelig Karakter, maatte staa som 2det Stykke og ikke som nu, hvor der kun tales om Ferskvandssøerne, som Slutningsstykke.